

Krajští radní odsouhlasili poskytnutí dotace na úpravnu vody v Machníně. Jedná se o první projekt financovaný z Fondu Turów

05. 09. 2023 13:27

V červnu letošního roku začala v libereckém Machníně rekonstrukce úpravny vody. Tato akce a s ní související revitalizace zdrojů vody je prvním ze čtyř investičních projektů, které pomohou vypořádat se s dopady sucha a důlní činností polského dolu Turów v oblastech Hrádecka a Chrastavska v Libereckém kraji. Řešením je rekonstrukce úpravny vody Machnín a tamních vodních zdrojů, kde je potřebná kapacita k zajištění dostatečného množství kvalitní pitné vody pro všechny obyvatele v oblasti. Krajští radní dnes schválili poskytnutí peněz z Fondu Turów.

„Rekonstrukce úpravny je první předpoklad k tomu, abychom měli dostatek pitné vody do nových vodovodů ve Václavicích a Horním Vítkově a zároveň, abychom měli dostatečný zdroj vody pro Hrádek nad Nisou, který je teď z 60 procent zásobován z vodního zdroje Uhelná, kde voda v posledních desetiletích klesá. Z 35 milionů eur, které přinesla Libereckému kraji Dohoda o Turóvu, budou finančně podpořeny kromě rekonstrukce úpravny vody v Machníně také například zvýšení kapacity chrastavského vodojemu Svatý Ján a stavba vodovodů mezi Hrádkem nad Nisou a Václavicemi a z Chrastavy do Horního Vítkova,“ uvedl hejtman Libereckého kraje Martin Půta.

„Jsem rád, že již zahajujeme skutečné projekty vyplývající z Dohody o Turóvu a že z česko-polské spolupráce vznikl Fond malých projektů. Na konci loňského roku byla vyhlášena první výzva k příjmu žádostí do tohoto Fondu, do které se přihlásilo šest projektů s celkovými výdaji 934 tisíc eur a požadovanou podporou ve výši 358 tisíc eur. Kraj chystá i druhou výzvu s alokací 600 tisíc eur, u které nyní končí příjem žádostí,“ dodal Václav Židek, radní pro životní prostředí a zemědělství Libereckého kraje.

Provoz tamní úpravny vody začal ve třicátých letech minulého století. Postupně se objekt rozšířil o další budovu a podzemními vrty. Od roku 2005 je úpravna vody odpojena z provozu a je využívána pouze jako předávací místo pro převod vody z vodojemu Ruprechtice (resp. ÚV Bedřichov) do vodojemu Kryštofovo údolí, případně do vodojemu Svatý Ján (Chrastava, Hrádek

nad Nisou a Bílý Kostel nad Nisou). Její znovuuvedení do provozu proto vyžaduje komplexní rekonstrukci a modernizaci. V areálu zdrojů se nachází soustava podzemních vrtů a podpovrchových jímacích zářezů, z kterých je odebírána surová voda. V areálu úpravny vody se nachází hlavní budova úpravny vody, objekt trafostanice, kalové nádrže, septik a garáž.

V rámci projektu dojde k revitalizaci 5 zdrojů vody (4 vrty, 1 gravitace) v prameništi Machnín a rekonstrukci úpravny vody Machnín. Budou tam zrekonstruovány objekty podzemních vrtů, příjezdová komunikace a vystavěno oplocení v nové trase. Vyrostou také nové přívodní řady surové vody do areálu a napájecí a ovládací kabelové trasy k vrtům.

Investorem stavby je SVS. Financování investiční akce je zajištěno z Operačního programu Životního prostředí 2021–2027 (OPŽP 2021–2027), dále z Fondu Turów Libereckého kraje a z vlastních zdrojů SVS. Stavba začala 1. června 2023 a potrvá do června 2025.

Projekt je klíčovou etapou pro další tři navazující investiční akce související s dodávkou vody do lokality Chrastavska a Hrádecka. Jeden projekt připravuje Severočeská vodárenská společnost a další dva projekty města Chrastava a Hrádek nad Nisou, které byly připravovány ve spolupráci s SVS:

1. **Zásobení vodou Hrádek nad Nisou (investor: SVS)** – Projekt řeší dostavbu přívodních řadů mezi Machnínem a Uhelnou a zvětšení akumulace VDJ Chrastava-Sv. Ján, ze kterého se bude rozvádět veškerá pitná voda pro zájmovou oblast;
2. **Vodovod Chrastava, Horní Vítkov (investor: město Chrastava)** – Vybudování nového vodovodu pro Horní Vítkov. V současné době jsou obyvatelé obce zásobováni ze studní. Je předpokládáno s výpadkem vodních zdrojů, které jsou v těsné blízkosti povrchového dolu Turów – tj. lokalit Hrádek n. N., Grabštejn, Václavice a Horní Vítkov;
3. **Vodovod Hrádek n. N., Václavice (investor: město Hrádek n. N.)** – Vybudování nového vodovodu pro obec Václavice. V současné době jsou obyvatelé obce zásobováni ze studní. Je předpokládáno s výpadkem vodních zdrojů, které jsou v těsné blízkosti povrchového dolu Turów – tj. lokalit Hrádek n. N., Grabštejn, Václavice a Horní Vítkov.

Finanční náklady projektu rekonstrukce úpravny vody v Machníně:

Celkové výdaje projektu (Kč bez DPH)	Dotace MŽP (SFŽP - OPŽP) (Kč bez DPH / %)	Individuální dotace z Fondu Turów LK (Kč bez DPH / %)
164.466.547,31 100 %	55.918.626,08 34 %	108.547.921,23 66 %

